

פרשת בשלח – ויסע משה את ישראל

אחרי שהמצרים טבעו בים סוף, ומשה ובני ישראל אמרו את שירת הים, נאמר בפרשה: "ויסע משה את ישראל מים סוף, ויצאו אל מדבר שור, וילכו שלושת ימים במדבר ולא מצאו מים" (טו כב).

ונשאלת השאלה על מה העם נענש שלא היה להם מים, הרי לא כתוב שהם חטאו באיזשהו חטא?

התשובה על כך:

כשפרעה יצא לרדוף אחרי בני ישראל, הוא לקח אתו הרבה כסף וזהב, כדי לתת אותם למי שיצטרף אליו למרדף אחרי עם ישראל. אחרי שהמצרים טבעו בים, הים פלט לחוף את כל הכסף והזהב, וכל אחד מהעם התחיל לאסוף כסף וזהב. אמרו רבותינו שאפילו לעני ביותר היו תשעים חמורים טעונים כסף וזהב ממה שהים פלט. כשהיו צריכים להתחיל ללכת מים סוף, העם לא רצה ללכת, כי הים המשיך לפלוט כסף וזהב, לכן נאמר: "ויסע משה את ישראל מים סוף" - פירש רש"י: שהסיען בעל כורחם.

כשהתחילו ללכת, כל אחד הסתכל על תשעים החמורים שלו העמוסים בכסף וזהב, והגיע למסקנה שהוא וכל זרעו אחריו כבר מסודרים בחיים, שהרי בכסף הרב שיש לו אפשר לקנות לו ולכל צאצאיו דירות גדולות, ועוד לתת לכל אחד קצבה חודשית בגובה של משכורת, ראה הקב"ה שכולם חושבים שהם כבר מסודרים, ולכן הם כבר לא כל כך צריכים את עזרתו, לכן מיד פסקו המים, ושלושה ימים העם נשאר בלי מים. בני ישראל באו אל משה ואמרו לו אין לנו מים, אמר להם משה אז מה הבעיה הרי יש לכם הרבה כסף וזהב, הרי כולכם כבר מסודרים. אמרו למשה הכסף לא עוזר, אי אפשר לשתות כסף, ואי אפשר להוריד גשם עם כסף, אמר להם משה תלמדו עכשיו לקח חשוב, גם כשיש הרבה כסף, עדיין צריך את עזרת הקב"ה, ומי שחושב שהוא יכול להסתדר לבד, שימות בצמא.

מספרים על אחד מבני משפחת רוטשילד שהיה עשיר מופלג, והוא היה תמיד אומר שעם כל כך הרבה כסף שיש לו הוא כבר לא צריך את עזרתו של הקב"ה. פעם אחת הוא נכנס לכספת הגדולה שלו ונגעל שם, מכיוון שהוא היה נוסע מפעם לפעם לכמה ימים מחוץ לביתו בלי להודיע, אף אחד לא חיפש אחריו,

לאחר כמה ימים של היעדרות פתחו את הכספת, מצאו אותו מת מרעב ומצמא, ולידו דף נייר שכתוב עליו: תמיד הייתי בטוח שעם שטרות הכסף הרבים שיש בכספת, אני כבר לא צריך את הקב"ה, ובדרך הקשה למדתי שאין עוד מלבדו.

אחרי שהעם שיצא ממצרים למד את הלקח, אפשר היה להתחיל במסע לכוון ארץ ישראל.